

Pilsoniskā līdzdalība: 2021.-2022.gada Eiropas Parlamenta Vēstnieku skolu programma

Eiropas Parlaments

VĒSTNIEKU SKOLA

Eiropas Parlamenta piedāvājums – izzināt un izmantot parlamentārās demokrātijas iespējas

Eiropas sabiedrība pamatojas uz demokrātiskajām vērtībām – brīvību, tiesiskumu un vienlīdzību

Parlamentārās demokrātijas tradīcija balstās uz varas dalīšanas principu starp likumdevēju, izpildvaru un tiesu varu

Sabiedrība veic uzraudzību un kontroli ar mediju, nevalstisko organizāciju, pilsonisko iniciatīvu palīdzību

- ***Parlamentārā demokrātija ir vispilgtākā pilsoņu varas izteiksmes forma, kas tiek īstenota ne tikai vienu reizi četros gados, bet ikdienā caur dažādām pilsoniskās līdzdalības formām***

.....

Eiropas Parlaments savā
ikdienas darbā atbalsta
pilsoniskās iniciatīvas

2021.-2022.gadā piedāvāta
jauna iespēja –
Konference par Eiropas
nākotni

- Platforma:
<https://futureu.europa.eu/>
- Ikviens aicināts izteikt savu
viedokli par Eiropas nākotni

*“Mēs piedzīvojam to laiku, kad pilsoņi vēlas
uzņemties atbildību, viņi vēlas paust viedokli
par politikām, kuras ietekmē viņu ikdienu, viņu
nākotni, planētas nākotni.”*

EP prezidents
Dāvids Marija Sasoli

EIROPAS PARLAMENTA
VĒSTNIEKU SKOLU
PROGRAMMA
NOTIEK!

- 2020.-2021. gadā apgūvām parlamentārās demokrātijas institūciju darbības dažādās šķautnes, tiekoties ar Valsts prezidentu, ārlietu ministru, Satversmes tiesas priekšsēdētāju un citiem politiķiem;
- 2021.-2022. gadā iepazīsim pilsoniskuma tēmu –
 - indivīdu un kopienu atbildību par lēmumu pieņemšanu un to kontroli
 - analizēsim, kā kopienas līmenī redzams, vērtējams un padarāms darbīgāks demokrātijas potenciāls
 - aicināsim skolēnus apzināt vietējās iniciatīvas, noskaidrot sabiedriskās domas noskaņojumus, vērtēt nevalstisko organizāciju iesaisti;
- 2022.-2023. gadā detaļās izzināsim vēlēšanu lomu demokrātijās.

Kopīgi paveiksim!

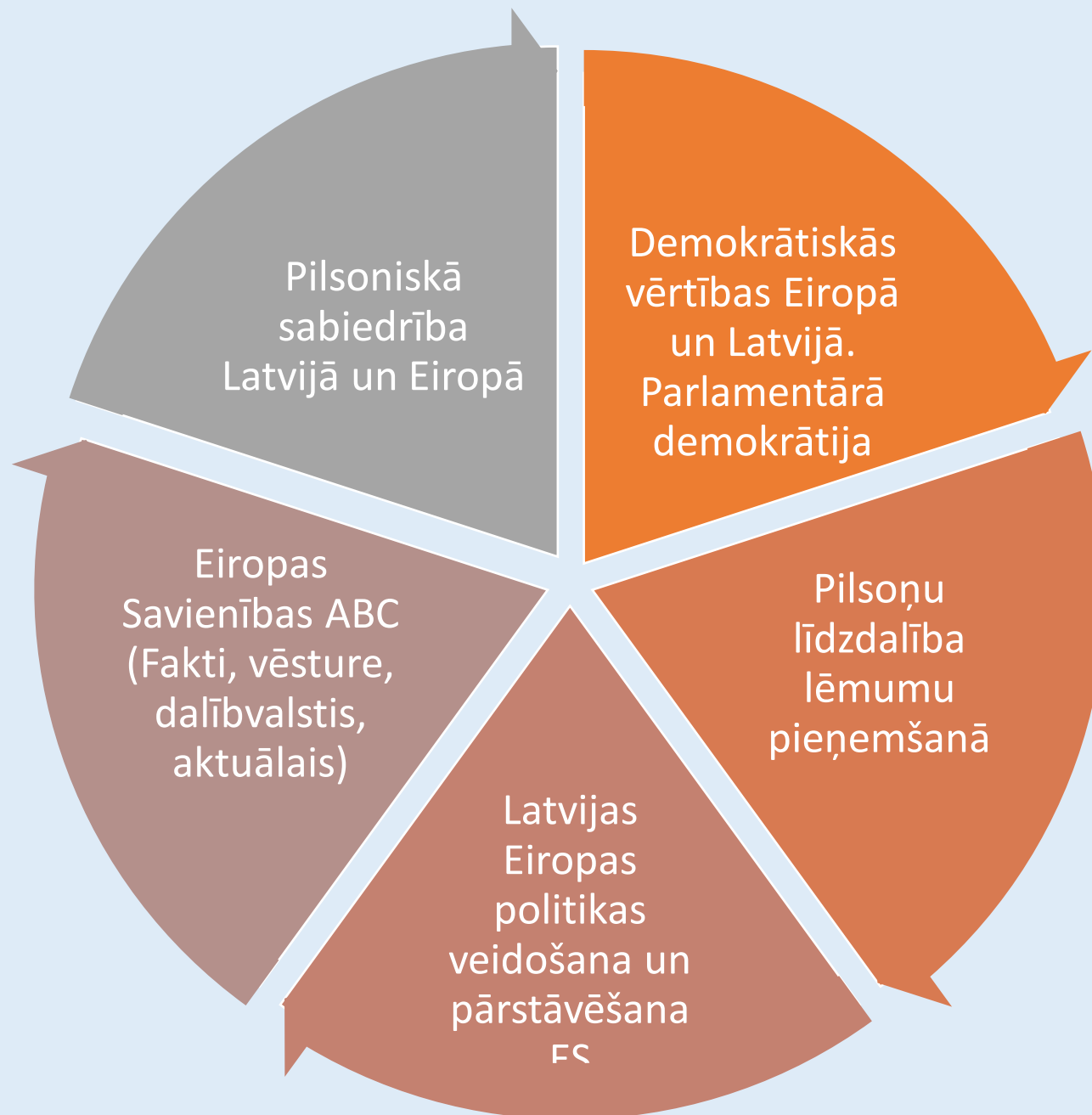
Skolotāji

- Metodisko materiālu krātuves veidošana, kas veltīta ES tematikai.
- Atklāto stundu (attālināti vai klātienē) vadīšana. Iepriekš iesniedzams stundas apraksts, materiāli, sagaidāmie rezultāti.
- 9.maijā Eiropas dienas pasākumu rīkošana (attālināti vai klātienē).

Skolēni

- Regulāri īstenot ES tematikai veltītus pasākumus, izzinot EP darbu, ES aktualitātes.
- Veicināt diskusijas par Eiropas Parlamenta un parlamentārās demokrātijas tēmām Sociālajos tīklos.
- Izstrādāt radošo uzdevumu

Atklāto stundu tēmas

Jaunie
vēstnieki
pārbaudīs
«pilsoniskuma
temperatūru»

EPAS komandas var
izvēlēties vienu no
radošā darba
uzdevumiem

1. Eseja – Pilsoniskā
līdzdalība manā skolā,
apkaimē, pilsētā

2. Projekts – Mana
līdzdalība apkaimes
problēmas(u)
risināšanā

Radošais uzdevums

- **Mērķis:** vecināt jauniešu pilsoniskās iesaistes prasmes, izstrādājot priekšlikumus brīvi izvēlēta jautājuma atrisināšanai. Radošais uzdevums palīdzēs izzināt pilsoniskuma praktisko jēgu un nozīmi demokrātijas apstākļos.
- **Apjoms:** aptuveni 6.lpp
- **Eseja:** Esejas struktūra un izklāsts neatšķiras no Zinātniski pētnieciskā darba formāta. Uzdevums – noskaidrot, kāds ir pilsoniskās līdzdalības līmenis[temperatūra] skolā, kopienā, novadā.
- **Radošais uzdevums:** Tā būtība – piedāvāt praktiskus risinājumus

Struktūra

- Izvēlēties skolā, kopienā, novadā pastāvošu problēmu, kuru vēlētos risināt vai mainīt “lietu kārtību”. Pamatot, kāpēc jaunieši uzskata, ka tā ir **problēma un kāda ir tās aktualitāte**. Piemēram, jaunieši neapmierināti, ka pašvaldība neņem vērā viņu viedokli un nav izstrādāta kārtība, kas nodrošinātu viņu iesaisti lēmumu pieņemšanā.[1 lpp.]
- **Kāpēc šāda problēma ir radusies?** Kādi ir cēloņi? Piemēram, jaunieši uzskata, ka pašvaldības deputāti nav ieinteresēti iesaistīt viņus lēmumu pieņemšanā, jo neesot pietiekami informēti. Lai pārbaudītu, vai šis ir patiesais cēlonis, jaunieši nolemj intervēt divas svarīgākās iesaistītās puses: 1) deputātus (pašvaldības vadītāju, attiecīgās komisijas vadītāju, vienu no jaunākiem deputātiem); 2) pašvaldības/skolas jauniešus. [2 lpp]
- **Risinājumi**. Pamatojoties uz izzinātajiem cēloņiem, jaunieši izstrādā savu piedāvājumu situācijas uzlabojumam. Piemēram, 1) ieteikt pašvaldībai izveidot jauniešu konsultāciju forumu; 2) pašvaldības mājas lapā izveidot vietni, kur jaunieši var iesniegt savus priekšlikumus; 3) reizi gadā veidot jauniešu pilsoniskuma inovāciju forumu/ideju gadatirgu; 4) izstrādāt pasākumu kopumu skolas jauniešu dialogam ar pašvaldību, un citi.[2-3 lpp]

Kādu programmu piedāvāsim 2021./2022.

- Tiešsaistes lekcijas/diskusijas – Māra Sīmane, Ieva Morica, Vadims Koroļovs, Ilmārs Breidaks
- ES aktualitātes ar EP deputātiem un praktiskas nodarbības par pilsoniskās līdzdalības tēmu
- Diskusija par Latvijas jauniešu iesaisti Konferencē par Eiropas nākotni
- Pilsoņa iespēja vērsties institūcijās Latvijā un ES (pilsoņu iniciatīva, EP lūgumrakstu komiteja u.c.)
- Diskusija ar Latvijas lielāko mediju pārstāvjiem Latvijā par mediju pratību
- Reģionālie semināri

Mūsu lielais uzdevums

Kopīgi palīdzēt izprast, kas ir pilsoniskā līdzdalība un kā to veidot

- Un to darīsim apstākļos, kad Latvijā 71% iedzīvotāju uzskata, ka viņu balsij nav nozīmes!
 - Valsts pārvaldei uzticas 27% (Igaunijā 65%)
 - Valdībai 23% (Igaunijā 53%)
 - Parlamentam 21% (Igaunijā 43%)
 - Pašvaldībām 48% (Igaunijā 59%)
 - Politiskām partijām 7% (Igaunijā 18%)
 - Veselības aprūpei un medicīniskam personālam 66% (Igaunijā 87%)
 - Valsts policijai 62% (Igaunijā 89%)
 - Nacionālais tieslietu sistēmai 39% (Igaunijā 76%)
- Eurobarometrs 94, 2021

Pilsoniskās līdzdalības garants ierakstīts
Latvijas Republikas Satversmē

«Latvijas valsts suverēnā vara
pieder Latvijas tautai»

LATVIJAS
REPUBLIKAS

SATVERSMĒ

Satversmes sapulces
1922. gada 15. februāra kopsēdē
pieņemtais teksts ar grozījumiem, kas
pieņemti līdz 2014. gada 19. jūnijam

- Ko skaidro pētījumi:
 - Nepietiekama sabiedrības informēšana par politiskajiem procesiem
 - Informācija ir neskaidra un bieži pārāk sarežģīta
 - Komunikācijas veidi neatbilstoši mērķa grupām
 - Konsultāciju mehānismi pastāv, bet tie ir formāli
 - Atgriezeniskās saites trūkums
 - Pastāvīga dialoga ar sabiedrību trūkums

Kāpēc tik zems uzticēšanās līmenis un neticība saviem spēkiem?

Vai tiešām pie vainas tikai un vienīgi valsts iestāžu darbinieki?

- Iedzīvotāju zināšanu un informētības līmenis
- Pasivitāte
- Nogurums – daudzo krīžu rezultāts
- Politiskās kultūras līmenis – pēc formas Eiropisks, pēc satura Bizantisks – gaidas pēc stipras roka, kas visu sakārtos un atnesīs bagātību un mūžīgu uzdzīvi
- Individuālo dzīves stratēģiju trūkums
- Solidaritātes zems līmenis ikdienā (liels potenciāls krīzes situācijās)

Iespēju mainīt situāciju daudz – tās jāapzinās

Vēlēto pārstāvju
uzrunāšana

Iesniegumu ar
priekšlikumiem
sūtīšana

Parakstu vākšana

Diskusiju
organizēšana

Pētījumu veikšana
un rezultātu
popularizēšana

Viedokļu
publicēšana
dažādos medijos

Dalība NVO

Dalība
konsultatīvajās
padomēs

Nepieņemamu
lēmumu
apstrīdēšana tiesā

www.manabalss.lv
iespēju
izmantošana

Tautas iniciatīvas
ierosināšana, savācot
30 000 parakstus,
kurus Saeimai
jāizskata

Individuālā līderība

The Only American to Receive
Prestigious Award From The
Royal Highnesses Prince
William and Prince Harry Back
In England

Kas nosaka līderības piedzimšanu?

*Resilient mindsets
(McKinsey
Academy)*

- Aizsardzība (ka tikai kaut kas slikts nenotiek)
- Eksperts (tas bija jāzina)
- Reaģēšana (zinu problēmu un risinājumu)
- Upuris (manu izaugsmi nosaka faktori, kurus nepārzinu)
- Trūkums (nav pietiekamu resursu)
- Paredzamība (man ir plāns, no kura nenovirzīšos)
- Stabilitāte (izvairīšos no izaicinājumiem)
- Iespēja (varu kaut ko labu paveikt)
- Ziņkārība (gribu uzzināt)
- Radošums (kādas ir iespējas un vēl lielāki mērķi)
- Aģents (pats virzu pārmaiņas)
- Pārticība (dalos ar to, kas man ir)
- Atklāšana (man ir plāns, bet gribu to uzlabot)
- Izaugsme (mācos no kļūdām un iegūstu jaunas prasmes)

Domāsim un
diskutēsim par to, ko
varam izdarīt šodien
un rīt savā un citu
labā.

Rīkosimies!

#EPvēstnieki

Uzzini, kā darbojas Eiropas Parlamenta Vēstnieku skolas un kā par Eiropas Savienībā svarīgo mācās skolēni Latvijā.

 70 skolas

420 Skolēni - #EPvēstnieki juniori

 34 pilsētas

35000

SKOLĒNI, KAS IR IESAISTĪTI EP VĒSTNIEKU SKOLU AKTIVITĀTĒS

Programma darbojas visās **28** ES dalībvalstīs

Eiropas Parlamenta Vēstnieku skolu mērķi:

- ✓ ZINĀŠANAS
- ✓ APZIŅA
- ✓ LĪDZDALĪBA

70 skolotāji

#EPambassadorSchool

EIROPAS PARLAMENTA

VĒSTNIEKU SKOLU

PROGRAMMA

NOTIEK!